

Østersørådets kommissær for menneskerettigheder og hjemmestyernerne for Færøerne og Grønland. Ingen har udtalt sig imod en dansk ratifikation af protokollen.

Danmarks ratifikation af protokollen forventes ikke at nødvendiggøre lovændringer, idet dansk opfyldelse af protokollen antages at kunne ske inden for rammerne af gældende lovgivning og administrativ praksis. Specielt bemærkes, at protokollens bestemmelser om en national forebyggelsesmekanisme vil kunne anses for opfyldt ved den gældende ordning vedrørende Folкетинgets Ombudsmands inspektionsvirksomhed.

Forslaget forudses ikke at medføre direkte økonomiske, administrative, erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

C. Den valgfri protokols indhold

Protokollen indeholder en præambel og 37 artikler.

Artikel 1 – 4 (kap. I) indeholder protokollens generelle principper. Artikel 5 – 16 (kap. II og III) indeholder bestemmelser om den internationale forebyggelseskomité, som skal oprettes. Artikel 17 – 23 (Kap. IV) indeholder bestemmelser om nationale forebyggende mekanismer. Artikel 24 (kap. V) indeholder en bestemmelse, som giver mulighed for at udsætte gennemførelsen af kap. III eller IV. Artikel 25 og 26 (kap. VI) regulerer finansieringen af protokollen og art 27 – 37 (kap. VII) indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om forbehold, ratifikation, ikrafttrædelse mv.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

I *præambelen* redegøres for protokollens formål og baggrund. Forbudet mod tortur bekræftes, og det udtales, at yderligere foranstaltninger er påkrævet for at opnå formålene i konventionen. Der henvises til konventionens artikel 2 og 16, hvorefter deltagerstaterne skal træffe effektive foranstaltninger for at forhindre tortur. Det anerkendes, at det er staterne, som har det primære ansvar for at gennemføre konventionens bestemmelser, men at beskyttelsen af frihedsberøvede personer og respekten for deres menneskerettigheder samtidig er et fælles ansvar, og at de internationale gennemførelsesforanstaltninger supplerer og styrker de nationale foranstaltninger. Der erindres om, at forebyggelse af tortur kræver uddannelse og en række lovgivningsmæssige, administrative, juridiske og andre foranstaltninger, samt at Verdenskonferencen om Menneskerettigheder i Wien i 1993 fastslog, at indsatsen mod tortur især bør fokusere på forebyggelse og opfordrede til at vedtage en valgfri protokol til konventionen med henblik på at etablere et forebyggende besøgssystem. Endelig udtrykkes overbevisning om, at beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur

kan styrkes ved ikke-juridiske forebyggende foranstaltninger på grundlag af regelmæssige besøg på steder, hvor folk er frihedsberøvet.

Kapitel I

Generelle principper

Artikel 1 fastslår, at målet med protokollen er at oprette uafhængige internationale og nationale besøgs-mekanismer med henblik på at forebygge tortur på steder, hvor folk er frihedsberøvet.

Artikel 2 opretter den internationale forebyggelseskomité som en underkomité under FN's komité mod tortur, der er nedsat i henhold til konventionen. De nærmere bestemmelser om forebyggelseskomiteen er indeholdt i artikel 5 – 16.

Forebyggelseskomiteens virksomhed og beføjelser svarer i vidt omfang til den gældende ordning efter Europarådets konvention om forebyggelse af tortur (ratificeret af Danmark den 2. maj 1989, jfr. Lovtidende C 1991 s. 121). Forebyggelseskomiteen vil i lighed med Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur ikke have nogen form for eksekutive beføjelser i Danmark. De nationale myndigheders væsentligste forpligtelser over for forebyggelseskomiteen vil være at give medlemmerne af komiteen adgang til relevante steder, hvor der befinder sig eller kan befinde sig frihedsberøvede personer, jfr. artikel 4, og til at give oplysninger om behandlingen af disse personer, jfr. artikel 12 og 20.

Artikel 3 bestemmer, at hver deltagerstat skal oprette, udpege eller opretholde et eller flere besøgsorganer med henblik på forebyggelse af tortur. Den internationale forebyggelseskomité vil kun kunne besøge et begrænset antal steder for frihedsberøvede i hver deltagerstat og kun med store mellemrum. Derfor er det besluttet at supplere forebyggelseskomiteen med nationale besøgsmechanismer. De nærmere regler herfor er fastsat i artikel 17 – 23.

I henhold til *artikel 4* skal deltagerstaterne give forebyggelseskomiteen og de nationale besøgsmechanismer adgang til ethvert sted, hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed af en offentlig myndighed (i det følgende "tilbageholdelsessteder") med henblik på at beskytte sådanne personer mod tortur. Stk. 2 præciserer begrebet frihedsberøvelse i protokollens forstand.

Kapitel II

Forebyggelseskomiteen

Reglerne om forebyggelseskomiteens sammensætning og beslutningsprocedure fremgår af *artikel 5* –